

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

موضوع:

بی ثباتی صادرات و رشد اقتصادی گروه کشورهای اوپک (بررسی برخی علل بی ثباتی در ایران

به عنوان نمونه) ۱۹۹۴ - ۱۹۷۴

استاد راهنما: سرکار خانم دکتر زهرا افشاری

تهیه کننده: فخری میرشجاعی

پاییز ۱۳۷۵

چکیده:

پایان نامه حاضر در دو بخش تنظیم شده است. در بخش نخست مروری بر ادبیات موجود در مورد بی ثباتی صادرات و رشد اقتصادی صورت گرفته و در بخش دوم به شواهد تجربی نظریات فوق پرداخته ایم. مباحث بی ثباتی صادرات در کشورهای در حال توسعه جزو مباحث اصلی توسعه اقتصادی است و حجم وسیعی از ادبیات را به خود اختصاص داده است. مشاهدات تجربی بررسی رابطه بی ثباتی صادرات و رشد اقتصادی در کشورهای در حال توسعه نتایج متفاوتی را به دنبال داشته است. هدف این تحقیق آزمون رابطه فوق در بین کشورهای اوپک می باشد. در این گزارش با استفاده از ۴ شاخص برای محاسبه بی ثباتی صادرات به بررسی رابطه فوق پرداخته ایم. روش کاربردی همان روش OLS است. در بخش پایانی این تحقیق به بررسی برخی عللی که بی ثباتی صادرات را متاثر می سازد پرداخته شده است. در این مطالعه مشاهده شد که رابطه بین رشد اقتصادی و بی ثباتی صادرات منفی است. در انتها

ما مشاهده کردیم که تمرکز کالایی و تمرکز جغرافیایی از عوامل اصلی بی ثباتی صادرات در ایران هستند.

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول:

۱-۱ تعریف بی ثباتی

۱-۲ شاخصها و معیارهای بی ثباتی

۱-۳ شواهد تجربی از کاربرد شاخصهای بی ثباتی

۱-۴ مروری بر ادبیات داخلی بی ثباتی صادرات

۱-۴-۱ تئوری های قبلی و نظریات بدبینانه

۱-۴-۱-۱ نظریات خوش بینانه

۱-۴-۲ نظریه های موجود درباره علل بی ثباتی صادرات

۱-۵ مروری بر ادبیات کاربردی

۱-۵-۱ ادبیات کاربردی نتایج بی ثباتی صادرات

۱-۵-۱-۱ نتایج تحلیل های مقطعی

۱-۵-۱-۲ مطالعات موردی کشورها

۱-۵-۲ شواهد تجربی علل بی ثباتی صادرات

۱-۵-۲-۱ علل بی ثباتی بازار جهانی

۱-۵-۲-۲ عوامل ساختاری بی ثباتی درآمدهای صادراتی

۱-۶ نقش تحقیق حاضر در پیشرو تحقیقات قبلی

فصل دوم:

مقدمه

۲-۱ تاریخچه تاسیس اوپک و ویژگی های اعضا آن

۲-۱-۱ ویژگی های مشترک کشورهای اوپک

۲-۲ روش تحقیق

۲-۲-۱ مدل و داده ها

۲-۲-۱-۱ مدل

۲-۲-۱-۲ داده ها

۲-۳-۱ تحلیل شاخص های بی ثباتی هر کشور

الجزایر

گابن

اندونزی

ایران

عراق

کویت

لیبی

نیجریه

قطر

عربستان

امارات

ونزوئلا

۲-۳-۲ نتایج اقتصادی بررسی بی ثباتی صادرات و رشد اقتصادی

فصل سوم: بررسی اجمالی در خصوص صادرات ایران و محاسبه شاخص بی ثباتی

تمرکز کالایی و تمرکز جغرافیایی ۷۲ - ۱۳۳۸

مقدمه

۳-۱ بررسی صادرات ایران در دوره ۷۲ - ۱۳۳۸

۳-۲ محاسبه و تحلیل شاخص های بی ثباتی صادرات

۳-۳ محاسبه و تحلیل شاخص های تمرکز کالایی و جغرافیایی

فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۴-۱ نتایج

۴-۲ پیشنهادات

منابع و مأخذ

فهرست جداول و نمودارها

جدول شماره ۱-۱ خلاصه تحقیقات مقطعی انجام شده در مورد نتایج بی ثباتی صادرات

جدو شماره ۱-۲ خلاصه تحقیقات انجام شده در مورد کشورهای خاص

جدول شماره ۲-۱ مقادیر شاخص های محاسبه شده بی ثباتی کشور الجزایر

جدول شماره ۲-۲ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور گابن

جدول شماره ۲-۳ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور اندونزی

جدول شماره ۲-۴ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور ایران

جدول شماره ۲-۵ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور عراق

جدول شماره ۲-۶ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور کویت

جدول شماره ۲-۷ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور لیبی

جدول شماره ۲-۸ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور نیجریه

- جدول شماره ۹-۲ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور قطر
- جدول شماره ۱۰-۲ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور عربستان
- جدول شماره ۱۱-۲ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور امارات
- جدول شماره ۱۲-۲ مقادیر شاخص های محاسبه بی ثباتی کشور ونزوئلا
- جدول شماره ۱۳-۲ نوسانات قیمت نفت بر اساس شاخص ۴ - ۹۴ - ۷۴
- جدول شماره ۱۴-۲ نوسانات مقدار نفت بر اساس شاخص ۴ - ۹۴ - ۷۴
- جدول شماره ۱۵-۲ برآوردهای روش OLS نرخ رشد اقتصادی بی ثباتی صادرات
- جدول ۱۶-۲ اطلاعات لازم برای بررسی رابطه رشد بی ثباتی ۴ - ۹۴ - ۷۴
- جدول شماره ۱-۳ سهم صادرات نفتی و غیرنفتی از کل صادرات
- جدول شماره ۲-۳ توزیع صادرات غیرنفتی ایران بین بخش های مختلف
- جدول شماره ۳-۳ مقادیر شاخص های بی ثباتی ایران ۷۲ - ۳۸
- جدول شماره ۴-۳ مقادیر شاخص های تمرکز کالایی و جغرافیایی در سالهای مختلف
- نمودار ۱-۳ شاخص تمرکز کالایی صادرات غیر نفتی سالهای مختلف
- جدول شماره ۵-۳ سهم هر یک از طرف های تجاری در صادرات غیر نفتی
- نمودار ۲-۳ توزیع جغرافیایی صادرات غیر نفتی سالهای مختلف
- نمودار ۳-۳ نمودار توزیع صادرات نفت (۵۷)
- نمودار ۴-۳ نمودار توزیع صادرات نفت (۵۹)
- نمودار ۵-۳ نمودار توزیع صادرات نفت (۶۷)
- نمودار ۶-۳ نمودار توزیع صادرات نفت (۶۸)
- نمودار ۷-۳ نمودار توزیع صادرات نفت (۷۲)